

צומחים מזוה

מחקר בראשות פרופסור דניאל לוי מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן המתבסס על מעלה מ-3,000 תכניות שנערכו בארץ**"ב מוכיח שיש להגדיל את הנגישות להשכלה הגבוהה בישראל ובקר לתורם לצמיחה כלכלית במשק"**

גידול מושכל בתוצר

המחקר בחן בין השאר, את הקשר בין מאפיין האוכלוסייה במונחי רמת ההשכלה ובין צמיחה כלכלית הנמצאת כשיעור גדול בהכנסה לנפש) ברמת המחוות בכטגוריה ארבה¹. לשם בוחינת השפעה של רמת ההשכלה על צמיחה כלכלית התמקדו החוקרים בكارבבה משנתנים שנעודו למדוד את רמת ההשכלה של האוכלוסייה. משתנים אלה כוללים את אחוז לפחות, (2) תעודת בגרות, (3) השכלה על-תיכונית אך לא תואר ראשוני, ו(4) תואר ראשון או יותר. החוקרים מצאו קשר חיובי בין אחוז האוכלוסייה עם תואר ראשוני ומעלה ובין צמיחה כלכלית. במחוזות בהם אחוז בעלי תואר ראשון ומULA היה גבוה יותר, נמצא קשר חייה קצב הגדל בהכנסה לנפש גבוהה יותר. נמצא קשר חייגי גם בין אחוז בעלי תעודת בגרות באוכלוסייה ובין צמיחה כלכלית. לעומת זאת, המחקר גילה שהתרומה של אחוז הלא-זקנים לעתודת בוגרות לתהילן הצמיחה הכלכלית היא שלילית. לעומת זאת, ככל ש אחוז הלא-זקנים תלותם בוגרות במחוזות היה גבוה יותר, כך המחוות אנטוכם בזאת איבר יותר.

בנוסף לביקורם של החקרים היא שלימודים אקדמיים המתקיימים במלגות ובאוניברסיטאות יש תרומה חיובית למשמעותם האוצרת-טוויה על המשק במונחי שיעור יוגדר התוצר, וזה מעבר לתרומה של רמת ההשכלה ולרמת החינוך (לרמת התוצר) כתוצאה מהעליה שהיא מביאה לפירוי. זאת, במקביל לתרומה האישית שבعلي התארים אקדמיים מקבלים במונחי משכורת, דרגה, ובקצב קידום מקצועי יותר במקומות העבודהם. לכן, על מנת להוביל מדיניות לעשרות כמה שיותר לעודוד לימודים אקדמיים על-תיכוניים המובילים לתארים אקדמיים

ובבור כל אחד מהאזורים שבדקנו. ממצא זה מדגיש את מה שcalculator וודעים מזה עשרות שנים: סקטור ציבורי גודל מתחילה על מקורות המשק עם הסקטור הפרטני, ובגלל חוסר יעילותו פוגם ומידיק למשק ולרווחת הציבור בטוחה הארוכה. בשיח היצירתי של היום, בו הנושאים החברתיים זוכים לקבלה תשומת לב רבה, כמעט נשכח שהגדלת הנחתה של הסקטור הציבורי בעגגה הכלכלית. תבאי בסופו של דבר מנקם מוניטין של אמינו בכלכליות והפקד מזער עטבי.

הקשר הישראלי

פרופסור לוי מצין כי ממצאי המחקר רלוונטיים למשק ישראלי לאור העובדה ששושא ההשכלה הגבואה בישראל, צורת מינונה ועתידה, כמו גם תפקודו של סדיקתו הציבורית וודילו במשק ישראלי, מוצאים בראש השיח הציבורי הנוכחי. הממצא שלאחוזה גבוה יותר של בעלי תואר ראשון יש תרומה חשובה לצמיחה הכלכלית, אצביע על חשיבות הרחבת הנגישות להשכלה הגבוהה לכל השכבות ובמיוחד לשכבות החלשות. על מנת לחייב החלטות לפועל יותר על מנת להרחיב את מעגל המיצופים למרכז ההשכלה הגבוהה.

מחקר חדש, חריג בהיקפו, שנערך ע"י פרופסור דניאל לוי ממהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן, בשיתוף שני חוקרים מארה"ב, מ雅思 קים קשר חיביו בין רמת ההשכלה באקלסיה ובו קצב הצמיחה הכלכלית שלה. המחקר, המתפרסם בכתב העת 'היווקרטיה' (Review of Economics and Statistics), נערך על פי בסיס נתונים המכיל 3,058 תצפיות ברמת התמחחות באראה", שנערכו על יותר מ-40 מדינות כלכליים וסוציאו-כלכליים שונים, לתקופה של 29 שנים (מ-1969 עד 1998). יש לציין כי מחקרים דומים אשרוושן בברכט בפקולטה למדעי החברה והכלכלה, יוניברסיטת תל אביב, נקבעו כבלתי-

מטרת המחבר היה לארח ניתוח אמפירי של תהליכי צמיחה כלכלית בארץ**ג**, מדיית קצב סיגרת הפערים בין ההכנסות של המדינות העשירות והעניות (תופעה המכונה "התכנסות הכנסות" בלשון כלכליים), ויזהו נורמות בתורמיים למקליב זע

